

«Η στήριξη στην πραγματική παραγωγή είναι μονόδρομος»

Το στρατηγικό σχεδιασμό της κυβέρνησης για την προσέλκυση επενδύσεων, για την προσαρμογή στις απαιτήσεις της Industry 4.0, για την εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς και για τη μετεξέλιξη της εγχώριας βιομηχανίας, αναλύει στη συνέντευξή του στο "L&M" ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Νίκος Παπαθανάσης. Τονίζει τον κομβικό ρόλο που διατηρούν οι επιχειρήσεις εξυπηρέτησης της εφοδιαστικής αλυσίδας στο εθνικό αναπτυξιακό πλάνο και υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσής του με απολύτως στοχευμένες κινήσεις από την Κυβερνητική Επιτροπή Εφοδιαστικής που συστάθηκε μόλις στις 13 Ιουνίου.

LM: Κύριε υφυπουργέ, ανακοινώσατε πρόσφατα μια ευρύτατη δέσμη δράσεων για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και του εμπορίου. Οι εν λόγω δράσεις είχαν προγραμματιστεί πριν από την πρωτοφανή παγκόσμια υγειονομική κρίση ή επισπεύστηκε η δρομολόγησή τους εξαιτίας της, ώστε να ενισχυθεί η αγορά άμεσα;

Νίκος Παπαθανάσης: Πρέπει να τονιστεί ότι πολλά από τα μέτρα που ανακοινώθηκαν πρόσφατα για την αντιμετώπιση αυτής της πρωτοφανούς σε παγκόσμιο επίπεδο κατάστασης, αν και εν μέρει επισπεύστηκαν, περιλαμβάνονταν ήδη στα γενικότερα αναπτυξιακά πλάνα μας και αποτελούν μόνο την αρχή.

Εργαστήκαμε πολύ πριν από τη σημερινή υγειονομική κρίση, της οποίας οι επιπτώσεις είναι βαθιές. Το Κυβερνητικό Συμβούλιο για τη Βιομηχανία, η εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου για τη βιομηχανία, καθώς και η απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης με το νόμο «Επενδύω στην Ελλάδα», είναι μέρος αυτών των σχεδιασμών.

Η πανδημία έστρεψε την προσοχή μας στη βιομηχανική παραγωγή ειδών πρώτης ανάγκης· όμως επανεκκινούμε με τη στήριξη της βιομηχανίας σε όλα τα επίπεδα, δυναμικά και με οργανωμένο σχέδιο.

► Ποια είναι η προτεραιότητά σας μεταξύ αυτών; Σε ποιον τομέα θα δώσετε έμφαση;

Νίκος Παπαθανάσης
Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων περιγράφει το πλάνο για την ολική επανεκκίνηση της αγοράς μετά τα μνημόνια και την πανδημία, και αναλύει τις προτεραιότητες και τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης για την υποστήριξη των logistics.

Συνέντευξη στη Γεωργία Μολώση

– Για εμάς είναι ουσιαστικό και αντονητό το τρίπτυχο «βιομηχανία - μεταποίηση - logistics». Η πανδημία ανέδειξε –μεταξύ άλλων– και τη ζωτική ανάγκη επενδύσεων και εκσυγχρονισμού στη βιομηχανία, η οποία για αρκετά χρόνια παρήμενε στάσιμη. Η στήριξη στην πραγματική παραγωγή είναι μονόδρομος. Απαιτούνται άμεσες επενδύσεις σε σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, Artificial Intelligence, Internet of Things, ρομποτική, εφαρμογές καθαρής ενέργειας κ.ά.

Η βιομηχανική παραγωγή διαθέτει, άλλωστε, εξαιρετικά υψηλούς πολλαπλασιαστές, περίπου 2,8 στο ΑΕΠ και 3,5 στην απασχόληση. Η βιομηχανία - μεταποίηση, ως πυλώνας ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας, θα στηριχθεί άμεσα και δυναμικά. Είναι κάτι που το οφείλουμε στη χώρα.

Ο κλάδος των logistics είναι καταλύτης για τη λειτουργία της αγοράς αλλά και για την εξωστρέφεια της βιομηχανίας, εφόσον τυπικά παράγει περίπου το 6% του ΑΕΠ της χώρας, το οποίο όμως ουσιαστικά ανέρχεται στο 9,5%, συμπεριλαμβάνοντας τις υπηρεσίες logistics που παρέχονται εσωτερικά από πολλές εμπορικές και μεταποιητικές επιχειρήσεις. Περισσότεροι από 200.000 άνθρωποι, περίπου το 4,7% των απασχολούμενων, εργάζονται στο συγκεκριμένο κλάδο.

Δεν χωράει αμφιβολία ότι η μεταποίηση, η βιομηχανία και τα logistics θέλουμε να αποτελέσουν βασικό πυλώνα ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία. Άλλωστε, από τους δείκτες φαίνεται ότι οι πολλαπλασιαστές είναι τόσο σημαντικοί, που δημιουργούν περισσότερες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Αφουγκραζόμαστε την αγορά, και οι κοινωνικοί εταίροι, το Συμβούλιο Logistics, τα σωματεία, οι σύνδεσμοι και οι ίδιοι οι επιχειρηματίες είναι καθημερινοί συνομιλητές μας.

«Διερευνούμε –και αυτό ίσως γίνεται πρώτη φορά– τους τρόπους με τους οποίους θα πετύχουμε το διερχόμενο φορτίο να “σταθμεύει” στη χώρα μας, ώστε να υπάρχει *micro assembly*, από το οποίο θα προκύψουν νέες εγκαταστάσεις και νέες θέσεις εργασίας», δηλώνει ο υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Νίκος Παπαθανάσης στο “L&M”

► Ο κλάδος των *logistics* εκτιμάται ότι μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην ανάπτυξη της χώρας σε διεθνή διαμετακομιστικό κόμβο και ιδιαίτερα σε κέντρο εξυπηρέτησης διερχόμενου φορτίου, αρχικά μέσω των λιμένων Πειραιά και Θεσσαλονίκης και εν συνεχεία μέσω Αλεξανδρούπολης –για το λιμένα της οποίας υπάρχει μάλιστα έντονο αμερικανικό ενδιαφέρον– Βόλου, Ηρακλείου κ.ά. Πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε τις προοπτικές αυτές;

– Ήδη, σε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα, διεξάγεται μελέτη που θα καταγράψει με τον πιο επίσημο τρόπο ποιο ακριβώς είναι το διερχόμενο φορτίο από τη χώρα μας και ποιοι είναι οι τρόποι με τους οποίους αυτό διακινείται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις *logistics*. Επιπροσθέτως, αυτό που θέλουμε να διερευνήσουμε –κάτι που ίσως γίνεται για πρώτη φορά– είναι οι τρόποι με τους οποίους θα πετύχουμε να «σταθμεύει» το διερχόμενο φορτίο στη χώρα, ώστε να υπάρχει *micro assembly*. Έτσι θα δημιουργηθούν νέες εγκαταστάσεις, νέες παραγωγικές διαδικασίες και, φυσικά, νέες θέσεις εργασίας.

► Οι άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις στην Ελλάδα εξακολου-

«Σε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα διεξάγεται μελέτη για το διερχόμενο φορτίο από τη χώρα μας και για τους τρόπους με τους οποίους αυτό διακινείται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις *logistics*»

θούν να αποτελούν κυρίαρχο μοντέλο. Τι προβλέπει το Υπουργείο για την εξυγίανσή τους και για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών πάρκων και βιομηχανικών περιοχών;

– Όντως, η εξυγίανση και η ανάπτυξη νέων πάρκων είχαν καθυστερήσει όταν αναλάβαμε. Τα έργα σε κάθε περίπτωση θα ολοκληρωθούν –είναι κρίσιμα και απαραίτητα. Όπως αντιλαμβάνεστε, όμως, είναι έργα που απαιτούν χρόνο και συνολική συμμόρφωση στην κείμενη κοινοτική και εθνική νομοθεσία. Με το νόμο «Επενδύω στην Ελλάδα» φέραμε ρυθμίσεις που διευκολύνουν και θα επιταχύνουν την αδειοδοτική διαδικασία, και δεν πρόκειται να σταματήσουμε εδώ.

► Ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας *Logistics* κ. Νίκος Ροδόπουλος, σε άρθρο του στο “*Logistics & Management*” Απριλίου - Μαΐου, ανέφερε ότι πρέπει να δοθεί παράταση στις αδειοδοτήσεις μέχρι και τον Ιανουάριο του 2022, δηλαδή για δύο έτη από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που θέτει η αντίστοιχη κοινή υπουργική απόφαση. Ποια είναι η θέση σας σχετικά;

– Έχουμε διαπιστώσει την ανάγκη αυτή από τις αρχές του έτους, και έχουμε ήδη προβλέψει ώστε να υπάρχει διάταξη σε υπό διαβούλευση νομοσχέδιό μας. Η πανδημία μάς καθυστέρησε· ωστόσο παρακολουθούμε στενά το πρόβλημα, και θα δώσουμε την καλύτερη δυνατή λύση.

► Πρόσφατα ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Βιομηχανικών Περιοχών (ΠΑ.Σ.Ε.ΒΙ.Π.Ε.) άφησε αιχμές για «συγκρουσιακή συγκατοίκηση» και εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με τη σύνθεση και την αντιπροσωπευτικότητα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Τι απαντάτε και πώς σκοπεύετε να ενεργήσετε;

– Δεν αποφεύγουμε τις ευθύνες· είμαστε εδώ για να δώσουμε λύσεις. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την

ανασκόπηση και για τη βελτιστοποίηση του πλαισίου που αφορά τα επιχειρηματικά πάρκα εργάζεται για την εξεύρεση λύσεων.

Όσο για την αντιπροσωπευτικότητα, την επιτροπή στελέχων υπηρεσιακοί παράγοντες και ειδικοί επιστήμονες. Η ίδια επιτροπή, σε κάθε συνεδρίασή της, καλεί φορείς και εκπροσώπους της αγοράς, ώστε να συγκεντρώσει όλα τα θέματα που πιθανώς προκαλούν αντεγκλήσεις ή στρεβλώσεις.

Είμαστε υποχρεωμένοι να ακούμε όλες τις απόψεις, να εξετάζουμε όλες τις εναλλακτικές και στο τέλος να αποφασίζουμε το καλύτερο για όλους· αλλά πρωτίστως εκείνο που εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

► Σε ποια φάση βρίσκεται πλέον το έργο που αφορά την εξυγίανση της ά-

«Βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο εκπόνησης στρατηγικού σχεδίου Industry 4.0, με δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από τη νεοσυσταθείσα Υπηρεσία Χρηματοδότησης Έργων»

τυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης Οινόφυτων - Ασωπού και την ανάπτυξη νέου επιχειρηματικού πάρκου;

– Είμαστε σε συνεχή συνεργασία με την Εταιρεία Ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Ν.Ε.Π.) Οινόφυτων, ώστε να επισπευσθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες. Το έργο αυτό, προ-

ϋπολογισμού περίπου 85 εκατ. ευρώ, μπορεί να αποδειχθεί εμβληματικό για τη βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας, δεδομένου ότι στην εν λόγω περιοχή είναι εγκατεστημένο περίπου το 25% της ελληνικής βιομηχανίας. Οι υπηρεσίες μας θα εγκύψουν στο θέμα, και με επιμέλεια θα εξετάσουν τον φάκελο όταν αυτός ολοκληρωθεί, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

► Η πρόσφατη υγειονομική κρίση αποτέλεσε ευκαιρία για τον περιορισμό των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Είναι μία τάση που σκοπεύετε να ενδραιώσετε; Γενικότερα, τι μπορεί και τι πρέπει να αλλιάξει στη στρατηγική σας ύστερα από την εμπειρία αυτή;

– Πράγματι, η υγειονομική κρίση επέσπευσε τις διαδικασίες μετάβασης προς την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η οποία όμως δεν αποτελεί για μας συγκυριακό στόχο αλλά τοποθετείται στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας.

Καταρχάς να σημειώσω ότι το Υφυπουργείο του οποίου προϊστάμαι είναι υπεύθυνο για το διαρκές μεταρρυθμιστικό έργο της απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, και συντονίζει – με την τεχνική υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας – μεικτές ομάδες εργασίας με στελέχη συναρμόδιων Υπουργείων.

Επίσης, με το νόμο «Επενδύω στην Ελλάδα» προχωρήσαμε σε σημαντικές απλοποιήσεις σχετικά με τις δραστηριότητες και τις εγκαταστάσεις εντός επιχειρηματικών πάρκων. Πολύ σημαντικές, επίσης, είναι οι δράσεις που σχεδιάζουμε για τη μετάβαση της βιομηχανίας μας στην ψηφιακή εποχή. Βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο εκπόνησης στρατηγικού σχεδίου Industry 4.0, με δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από

► Αξιοποίηση διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης

► Κατά γενική ομολογία, ο κλάδος των logistics και των μεταφορών διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στον ομαλό εφοδιασμό της αγοράς κατά το τρίμηνο των περιοριστικών μέτρων. Ωστόσο υπέστη και απώλειες. Πώς σκοπεύετε να συμβάλετε στην ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου;

– Πράγματι, οι επιχειρήσεις του συγκεκριμένου κλάδου απέδειξαν τη δυναμική αλλά και την ευελιξία τους. Κατά το κρίσιμο τρίμηνο της διαχείρισης της πανδημίας ήμασταν σε καθημερινή επικοινωνία, και ακόμη και σήμερα συνεργαζόμαστε διαρκώς για τη διευκόλυνσή τους.

Η «απογείωση» του e-commerce και

των ταχυμεταφορών αποδεικνύει και την αλλαγή του αγοραστικού μοντέλου που έχουν υιοθετήσει πλέον οι καταναλωτές, και το οποίο εκτιμούμε ότι δεν θα αλλάξει δραματικά, ακόμα και όταν υποχωρήσουν τα περιοριστικά μέτρα.

Η στρατηγική μας για τη βιομηχανία και τα logistics συγκλίνει με τις ανάγκες του κλάδου, και οι δράσεις μας είναι: ενίσχυση των επιχειρήσεων για την ουσιαστική ένταξή τους σε νέες τεχνολογίες της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης, χρήση οχημάτων χαμηλών εκπομπών αερίων όπως είναι αυτά της ηλεκτροκίνησης – στο πλαίσιο της πράσινης ανάπτυξης – και ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

Ήδη από τις 13 Ιουνίου, με Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου έχει συσταθεί Κυβερνητική Επιτροπή Εφοδιαστικής, στην οποία μετέχουν υφυπουργοί και γενικοί γραμματείς των τεσσάρων άμεσα εμπλεκόμενων Υπουργείων: του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Μεταφορών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και του Υπουργείου Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων.

Στόχος είναι η διαμόρφωση, έγκριση και εποπτεία της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Logistics, ενώ παράλληλα προγραμματίζονται επενδύσεις και αξιοποίηση των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης.

Στιγμιότυπα από την πρόσφατη επίσκεψη του υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων στο εργοστάσιο σοκολάτας Παυλίδου.

τη νεοοσταθείσα Υπηρεσία Χρηματοδότησης Έργων του Υφυπουργείου μας, ειδικά για τον τομέα της βιομηχανίας και του εμπορίου.

► **Πώς προβλέπετε ότι μπορεί να επηρεαστούν οι ελληνικές εξαγωγές από τις διεθνείς εξελίξεις;**

– Αναμφίβολα, μια πανδημία επηρεάζει κάθε τομέα της οικονομίας και προκαλεί αλυσιδωτές αντιδράσεις, με απρόβλεπτα και αρνητικά αποτελέσματα. Από την πρώτη στιγμή διασφαλίσαμε την επάρκεια και την απρόσκοπτη πρόσβαση των καταναλωτών σε είδη διατροφής και ατομικής υγιεινής, καθώς και σε προϊόντα απαραίτητα για την καθημερινότητά μας.

Σαφέστατα επηρεάστηκε η εξαγωγική δραστηριότητα, που τα τελευταία δύο έτη είχε αναπτύξει δυναμική. Ως κυβέρνηση προωθούμε ένα μοντέλο εξωστρέφειας που μόνο μέσω των επενδύσεων θα λάβει σάρκα και οστά. Δίνουμε βάση στην έρευνα, στην καινοτομία και στην τεχνολογική αναβάθμιση, και υποστηρίζουμε τις startups για να επεκταθούν στο εξωτερικό. Μπαίνουμε στην εποχή της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, οπότε πρέπει να στηρίξουμε και να ωθήσουμε τις ελληνικές επιχειρήσεις να κάνουν το άλμα προς το μέλλον.

► **Θεωρείτε ότι η εθνική οικονομία άντεξε τις επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης; Υπάρχουν «αποθέματα» για το απευκαίτο σενάριο ενός ανάθρογο γενικού lockdown σε ενδεχόμενη νέα γενικευμένη έξαρση της πανδημίας, από το Σεπτέμβριο, για παράδειγμα;**

– Το γενικό lockdown είναι ένα μάλλον απίθανο σενάριο, αλλά δεν μπορούμε να προβούμε σε αποκλεισμούς, βάσει των δεδομένων που ισχύουν κατά τη

► **«Ξεκλειδώνουν» επενδύσεις, παρά την ύφεση**

► **Οι επενδύσεις είναι το ζητούμενο για τη χώρα εδώ και δεκαετίες, και αποτελούν προτεραιότητα της κυβερνητικής ατζέντας. Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα και πώς μπορεί να επηρεάσει η πανδημία την πορεία τους;**

– Κινηθήκαμε δυναμικά, με ταχύτητα και ρεαλισμό. Το γεγονός ότι κερδίσαμε το στοίχημα της αξιοπιστίας στην πρώτη κρίσιμη φάση της πανδημίας, δεν μειώνει την εγρήγορσή μας, διότι ο κίνδυνος είναι ακόμα υπαρκτός. Πρέπει να σημειωθεί ότι εν μέσω πανδημίας, δύο ελληνικές startup εξαγοράστηκαν από πολύ μεγάλες επιχειρήσεις του εξωτερικού, ενώ εξαγοράστηκε και η Forthnet από σημαντικό κεφάλαιο του εξωτερικού –κι έτσι διασώθηκαν οι θέσεις εργασίας.

Κολοσσοί εμπιστεύτηκαν τη χώρα μας, όπως η Teamviewer με το κέντρο έρευνας στα Ιωάννινα, η Blackstone που επένδυσε 500 εκατομμύρια σε πέντε ελληνικά ξενοδοχεία, η Cisco που ανακοίνωσε τη δημιουργία κέντρου καινοτομίας στη Θεσσαλονίκη, ομοίως και η Pfizer.

Η εμβληματική επένδυση στο Ελληνικό προχωρά γρήγορα, ενώ η αναβάθμιση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων που έχουν παραχωρηθεί στη Fraport αναμένεται να τονώσει σημαντικά την τουριστική βιομηχανία. Εί-

μαστε ρεαλιστές και γνωρίζουμε ότι φέτος αναπόφευκτα θα έχουμε ύφεση, παρόλο που οι προβλέψεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας ήταν εξαιρετικά ευοίωνες πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας.

Σίγουρα οι χώρες που έδρασαν γρήγορα και αποτελεσματικά θα έχουν το προβάδισμα κατά την πορεία ανάκαμψης των οικονομιών τους, και ανάμεσα σε αυτές είναι και η Ελλάδα.

χρονική στιγμή που γίνεται η συζήτησή μας. Είμαστε προετοιμασμένοι για μερικούς περιορισμούς στην περίπτωση νέας έξαρσης το φθινόπωρο.

Η κυβέρνηση, στα μέσα Ιουνίου, και ενώ η επιστροφή στην καθημερινότητα είχε ξεκινήσει υπό τους γνωστούς όρους, έκανε γνωστό ότι σε περίπτωση έξαρσης εξετάζει το ενδεχόμενο των το-

πικών lockdown, όχι ενός συνολικού.

Οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι έχουν εξοικειωθεί με τα προληπτικά μέτρα, επέδειξαν σοβαρότητα και υπευθυνότητα και λειτούργησαν σε πρωτόγνωρες συνθήκες. Ναι, αντέξαμε και θα αντέξουμε. Συντονισμένα και αποφασιστικά, εργαστήκαμε και αποδείξαμε ότι η Ελλάδα τα καταφέρνει στα δύσκολα. **LM**